

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту

Кафедра фізичної терапії та ерготерапії



Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фізична терапія в онкології

Для студентів

Спеціальності: 227 - Фізична терапія, ерготерапія

Рівня вищої освіти: другий (магістерський)

Освітньо-професійної програми: 227.00.04 Фізична терапія

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>3452/23</u>	
<i>Жильцов</i> (підпис)	(прізвище, ініціали)
« »	20 <u>23</u> р.

Київ – 2023

Розробники:

Савченко В.М., доктор медичних наук, професор, зав. кафедри, кафедра фізичної терапії та ерготерапії.

Викладачі:


Савченко В.М., доктор медичних наук, професор, зав. кафедри, кафедра фізичної терапії та ерготерапії.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії та ерготерапії

Протокол від 01.09.2022 р. № 9.


Завідувач кафедри  (Валентин Савченко)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) 227.00.04 Фізична терапія
_____.2022 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи)  (Михайло Хорошуха)
(підпис)

Робочу програму перевірено

_____.2022 р.

Заступник директора/декана  (Оксана Комоцька)
(підпис)

Пролонговано :

На 20__/20__ н.р _____ (_____) . «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р _____ (_____) . «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р _____ (_____) . «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р _____ (_____) . «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р _____ (_____) . «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	Заочна
Вид дисципліни	вбiркова	
Мова викладання, навчання та оцiнювання	українська	
Загальний обсяг кредитiв/годин	4/120	
Курс	1	
Семестр	2	
Кiлькiсть модулiв	4	
Обсяг кредитiв	4	
Обсяг годин, в тому числi:	120	
Аудиторнi	32	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	-	
Самостiйна робота	80	
Форма семестрового контролю	Залiк	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування сучасного мислення та системи спеціальних знань з основ фізичної реабілітації / фізичної терапії при онкологічних захворюваннях і умінь щодо організації та проведення реабілітаційних заходів при різноманітних онкологічних захворюваннях.

Завдання дисципліни:

1. ЗК-1 Здатність виявляти, формулювати і вирішувати професійні проблеми, генерувати нові ідеї для вирішення клінічних, наукових та освітніх завдань, застосовувати у практичній діяльності базові знання, клінічне та рефлексивне мислення.

2. СК-1 Здатність розуміти складні патологічні процеси та порушення, які піддаються корекції заходами фізичної терапії.

3. СК-2 Здатність розуміти клінічний діагноз пацієнта/клієнта, перебіг захворювання, принципи та характер лікування.

4. СК-3 Здатність проводити оперативний та поточний контроль стану пацієнта/клієнта, обстежувати та визначати функціональний стан, рівень фізичного розвитку, рухові та інші порушення осіб різного віку, нозологічних та професійних груп відповідними засобами та методами.

5. СК-4 Здатність проводити фізичну терапію осіб різного віку, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях.

6. СК-5 Здатність визначати оптимальний рівень та пристосовувати терапевтичні навантаження до фізичного стану пацієнта/клієнта, контролювати

тривалість та інтенсивність реабілітаційних заходів для забезпечення їх відповідності функціональним потребам і результатам обстеження.

7. СК-6 Здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуальної програми реабілітації, які стосуються фізичної терапії.

8. СК-7 Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби та навчити пацієнта самообслуговуванню, здоровому способу життя і профілактиці захворювань, травм та неповносправності.

9. СК-8 Здатність аналізувати, вибирати і трактувати отриману від колег інформацію в процесі професійної діяльності.

10. СК-9 Здатність проводити безпечну практичну діяльність за згодою пацієнта/клієнта.

3. Результати навчання за дисципліною

1. ПР-1 Демонструвати вміння аналізувати, вибирати і трактувати отриману від колег інформацію в процесі професійної діяльності.

2. ПР-2 Демонструвати здатність проводити фізичну терапію пацієнтів / клієнтів різного віку зі складними патологічними процесами та порушеннями.

3. ПР-4 Демонструвати вміння виконувати обстеження пацієнтів / клієнтів різних нозологічних груп, використовуючи відповідний інструментарій.

4. ПР-5 Демонструвати вміння формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуальної програми реабілітації, які стосуються фізичної терапії.

5. ПР-6 Демонструвати вміння реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії відповідно до фізичного стану пацієнта/клієнта, результатів обстеження, наявних ресурсів і оточення.

6. ПР-7 Демонструвати вміння здійснювати етапний, поточний та оперативний контроль стану пацієнта/клієнта, аналізувати результати виконання програм фізичної терапії.

7. ПР-8 Демонструвати вміння коректувати хід виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів.

8. ПР-10 Демонструвати вміння проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

9. ПР-11 Демонструвати вміння прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій та мультисистемній патології.

10. ПР-12 Постійно дотримуватись безпеки для практикуючого фахівця та пацієнта/клієнта.

11. ПР-13 Демонструвати вміння проводити самостійну практичну діяльність за фахом.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Основи онкології. Доброякісні та злоякісні пухлини. Методи діагностики та лікування в онкології.							
Тема 1. Пухлини. Загальні поняття. Етіологія пухлин. Канцерогенез. Класифікація пухлин.	2	2					
Тема 2. Доброякісні пухлини. Етіологія, патогенез, клінічні форми.		2					
Тема 3. Злоякісні пухлини. Етіологія, патогенез, клінічні форми.		2					
Тема 4. Загальні принципи діагностики новоутворень. Обстеження онкологічного хворого.	2			2			
Тема 5. Загальні принципи лікування пацієнтів з новоутвореннями.	2			2			
Загальна клінічна характеристика доброякісних пухлин середостіння, легенів, грудної залози, стравоходу, тонкої кишки, товстої кишки, підшлункової залози, передміхурової залози у чоловіків, нирок та кісток.	10						10
Загальна клінічна характеристика злоякісних новоутворень органів травлення (рак шлунка, рак стравоходу, рак підшлункової залози, рак ободової кишки, рак прямої кишки). Загальна клінічна характеристика злоякісних новоутворень органів дихання та грудної клітки (рак легенів). Загальна клінічна характеристика злоякісних новоутворень кісток та хрящів суглобів (саркома кістки). Загальна клінічна характеристика раку молочної залози.	10						10
Загальна клінічна характеристика раку щитоподібної залози. Загальна клінічна характеристика злоякісних новоутворень лімфоїдної та кровотворної тканин (лімфогранулематоз, неходжкінська лімфома). Загальна клінічна характеристика новоутворень нервової системи (головного мозку –	10						10

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
менінгіома, гліобластома, астроцитоме). Загальна клінічна характеристика злоякісних новоутворень статевих органів (у чоловіків – рак передміхурової залози, у жінок – рак шийки матки, саркома матки, рак яєчника).							
Модульний контроль	2						
Разом	42	6		4			30
Змістовий модуль 2. Реабілітація онкологічних хворих. Фізична терапія осіб з новоутвореннями різної локалізації 1							
Тема 6. Реабілітація онкологічних хворих в Україні.	2	2					
Тема 7. Фізична терапія онкологічних пацієнтів.	2	2					
Тема 8. Фізична терапія осіб з раком молочної залози.	2			2			
Тема 9. Фізична терапія хворих на рак легенів.	2			2			
Тема 10. Фізична терапія осіб з пухлинами носа, придаткових пазух носа, глотки, рота та гортані.	2			2			
Особливості реабілітації онкологічних хворих: принципи, організація, основні засоби та методи.	5						5
Особливості фізичної терапії у онкологічних пацієнтів: принципи, засоби та методи, що застосовуються.	5						5
Програма фізичної терапії хворого на рак легенів і після оперативного лікування.	5						5
Програма фізичної терапії хворої на рак молочної залози до і після оперативного лікування.	5						5
Модульний контроль	2						
Разом	32	4		6			20
Змістовий модуль 3. Фізична терапія осіб з новоутвореннями різної локалізації 2							
Тема 11. Фізична терапія осіб з новоутвореннями стравоходу та шлунку.	2			2			
Тема 12. Фізична терапія осіб з новоутвореннями тонкої кишки, товстої кишки	2			2			

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
та брижі.							
Тема 13. Фізична терапія осіб з новоутвореннями гепатопанкреодуоденальної зони.	2			2			
Програма фізичної терапії хворого на рак шлунку після оперативного лікування.	5						5
Програма фізичної терапії хворих на рак ободової кишки після оперативного лікування.	5						5
Програма фізичної терапії хворих на рак печінки після оперативного лікування.	5						5
Модульний контроль	2						
Разом	23			6			15
Змістовий модуль 4. Фізична терапія осіб з новоутвореннями різної локалізації 3							
Тема 14. Фізична терапія хворих на рак яєчників, шийки та тіла матки.	2			2			
Тема 15. Фізична терапія осіб з пухлинами органів сечовидільної системи, чоловіків з пухлинами статевих органів.	2			2			
Тема 16. Фізична терапія осіб з пухлинами органів опорно-рухового апарату.	2			2			
Програма фізичної терапії хворої на рак тіла матки до і після оперативного лікування.	5						5
Програма фізичної терапії хворого на рак простати після оперативного лікування.	5						5
Програма фізичної терапії хворого на саркому стегнової кістки до і після оперативного лікування.	5						5
Модульний контроль	2						
Разом	23			6			15
УСЬОГО	120	10		22			80

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основні поняття онкології. Теоретичні основи фізичної терапії в онкології.

Лекція 1. Пухлини. Загальні поняття. Етіологія пухлин. Канцерогенез. Класифікація пухлин.

Основні питання / ключові слова: Поняття про пухлини, злоякісні та доброякісні захворювання. Передпухлинні захворювання. Біологічні особливості доброякісних та злоякісних пухлин. Основні причини канцерогенезу та теорії виникнення новоутворень. Види канцерогенів. Харчовий, токсичний, психологічний, фізичний фактори. Форми зросту злоякісних пухлин. Онкозоологічна класифікація пухлин за Міжнародною класифікацією хвороб. Оцінка поширеності процесу: поділ на стадії, система TNM (загальні поняття).

Лекція 2. Доброякісні пухлини. Етіологія, патогенез, клінічні форми.

Основні питання / ключові слова: Поняття доброякісної пухлини. Причини їх виникнення, закономірності розвитку. Типові клінічні прояви доброякісних пухлин. Основні види доброякісних пухлин.

Лекція 3. Злоякісні пухлини. Етіологія, патогенез, клінічні форми.

Основні питання / ключові слова: Поняття злоякісної пухлини, її основні характеристики. Причини їх виникнення, закономірності розвитку. Типові клінічні прояви доброякісних пухлин. Класифікація TNM (детальний розгляд). Гістологічна класифікація. Основні види злоякісних пухлин.

Практичне заняття 1. Загальні принципи діагностики новоутворень. Обстеження онкологічного хворого.

Основні питання / ключові слова: Поняття про своєчасне виявлення новоутворень різної локалізації. Особливості обстеження онкологічного хворого. Сучасні лабораторні та інструментальні методи обстеження пацієнтів з онкологічними хворобами, їх загальна характеристика. Методи діагностики злоякісних новоутворень. Функціональні методи діагностики онкологічних пацієнтів. Загальні поняття про морфологічну діагностику пухлин.

Рекомендована література

1. Онкологія / за ред. проф. І.Б. Щепотіна. Київ: Книга плюс, 2006. С. 16-21, 26-34, 51-61.

2. Онкологія : підручник для студ. мед. закладів вищої освіти, лікарів-інтернів, сімейних лікарів, онкологів. 2-ге вид., перероб. і доп. Затверджено МОН / За ред. Г. В. Бондаря, А. І. Шевченка, І. Й. Галайчука. К., 2019. 520 с.

3. Шевченко А.І. Онкологія. Підручник для студентів. – Запоріжжя, 2006. – 256 с.

4. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації /1. Бойчук, М. Голубєва, О. Левандовський [та ін.]. - Львів : ЗУКЦ, 2010. - 240 с.

Практичне заняття 2. Загальні принципи лікування пацієнтів з новоутвореннями.

Основні питання / ключові слова: Комплексний підхід до лікування онкологічних хворих. Види лікування: радикальне, паліативне та симптоматичне. Типи онкологічних операцій. Наслідки хірургічного втручання. Загальні принципи хіміотерапії в онкології. Ускладнення та наслідки хіміотерапії. Принципи променевої терапії онкологічних хворих. Ускладнення та наслідки променевої терапії. Загальні і місцеві променеві реакції й ушкодження організму людини.

Рекомендована література

1. Онкологія / за ред. проф. І.Б. Щепотіна. Київ: Книга плюс, 2006. С. 35-47.
2. Онкологія : підручник для студ. мед. закладів вищої освіти, лікарів-інтернів, сімейних лікарів, онкологів. 2-ге вид., перероб. і доп. Затверджено МОН / За ред. Г. В. Бондаря, А. І. Шевченка, І. Й. Галайчука. К., 2019. 520 с.
3. Шевченко А.І. Онкологія. Підручник для студентів. – Запоріжжя, 2006. – 256 с.

Змістовий модуль 2. Реабілітація онкологічних хворих. Фізична терапія осіб з новоутвореннями різної локалізації 1

Лекція 4. Реабілітація онкологічних хворих в Україні.

Основні питання / ключові слова: Основні завдання та принципи реабілітації онкологічних хворих. Періоди реабілітації онкологічних хворих (Онкологія / за ред. проф. І.Б. Щепотіна. Київ: Книга плюс, 2006. С.48-49). Типи реабілітації в онкології: превентивний, зміцнювальний, підтримуючий та паліативний. Медична, соціальна, психологічна та інші види реабілітації онкологічних хворих. Принципи реабілітації онкологічних хворих.

Лекція 5. Фізична терапія онкологічних пацієнтів.

Основні питання / ключові слова: Використання фізичних факторів у лікуванні онкологічних хворих. Допустимі види рухової активності в онкології. Особливості застосування засобів і методів фізичної терапії у онкологічних пацієнтів. Специфіка процесу фізичної терапії пацієнтів при доброякісних та злоякісних пухлинах. Специфіка процесу фізичної терапії пацієнтів при консервативному та оперативному лікуванні пухлин. Особливості складання програм фізичної терапії онкологічних хворих.

Практичне заняття 3. Фізична терапія осіб з раком молочної залози.

Основні питання / ключові слова: Рак молочної залози, загальна характеристика. Методика обстеження та самообстеження молочної залози для раннього виявлення новоутворень. Класифікація раку молочної залози за системою TNM. Хірургічне, променеве, хіміотерапевтичне лікування раку молочної залози. Постмастектомічні ускладнення. Ранні післяопераційні ускладнення: лімфорея, розходження швів, нагноєння. Пізні післяопераційні ускладнення: постмастектомічний синдром, больовий синдром. Лімфатичний

набряк (класифікація, три стадії). Хронічний лімфатичний набряк кінцівки. Консервативне лікування лімфатичного набряку. Обмеження рухливості плечового суглоба. Визначення ступеню обмеження рухливості в плечовому суглобі. Складання програми фізичної терапії. Пневматична компресія, низькочастотна електронейроміостимуляція, магнітотерапія, масаж, лікувальна фізкультура в перед та післяопераційному періоді. Особливості санаторно-курортне лікування.

Рекомендована література

1. Онкологія / за ред. проф. І.Б. Щепотіна. Київ: Книга плюс, 2006. – 496 с.
2. Онкологія : підручник для студ. мед. закладів вищої освіти, лікарів-інтернів, сімейних лікарів, онкологів. 2-ге вид., перероб. і доп. Затверджено МОН / За ред. Г. В. Бондаря, А. І. Шевченка, І. Й. Галайчука. К., 2019. 520 с.
3. Шевченко А.І. Онкологія. Підручник для студентів. – Запоріжжя, 2006. – 256 с.
4. Мухін В. М. Фізична реабілітація : підручник. 3-те вид., переробл. та доповн. К. : Олімпійська література, 2009. 488 с.
5. Одинець Т.Є. Фізична реабілітація жінок з постмастектомічним синдромом: монографія. – Львів, 2017. – 400 с.
6. Одинець Т. Програма гідрокінезотерапії у фізичній реабілітації жінок 55- 65 років після радикальної мастектомії / Т. Одинець. - Запоріжжя : Класичний приватний ун-т, 2012. - 51 с.

Практичне заняття 4. Фізична терапія хворих на рак легенів.

Основні питання / ключові слова: Рак легенів, загальна характеристика. Міжнародна класифікація раку легенів за системою TNM. Основні клінічні симптоми. Основні відомості про методи дослідження та лікування пацієнтів з раком легенів. Хірургічний метод лікування. Променевий метод лікування. Характеристика ускладнень після лобектомії, пульмонектомії. Реабілітація хворих на рак легенів. Особливості проведення лікувальної фізкультури у доопераційному та післяопераційний періоді. Методика проведення діафрагмального дихання. Особливості складання реабілітаційної програми.

Рекомендована література

1. Онкологія / за ред. проф. І.Б. Щепотіна. Київ: Книга плюс, 2006. – 496 с.
2. Онкологія : підручник для студ. мед. закладів вищої освіти, лікарів-інтернів, сімейних лікарів, онкологів. 2-ге вид., перероб. і доп. Затверджено МОН / За ред. Г. В. Бондаря, А. І. Шевченка, І. Й. Галайчука. К., 2019. 520 с.
3. Шевченко А.І. Онкологія. Підручник для студентів. – Запоріжжя, 2006. – 256 с.
4. Мухін В. М. Фізична реабілітація : підручник. 3-те вид., переробл. та доповн. К. : Олімпійська література, 2009. 488 с.
5. Тимрук-Скоропад К. А. Фізична реабілітація хворих при радикальному лікуванні раку легень в умовах стаціонару / К. А. Тимрук-Скоропад; за ред. Рябухи О. І. - Львів : [б. в.], 2005. - 46 с.

Практичне заняття 5. Фізична терапія осіб з пухлинами носа, придаткових пазух носа, глотки, рота та гортані.

Основні питання / ключові слова: Пухлини носа, придаткових пазух носа, глотки, рота та гортані; загальна характеристика. Основні клінічні симптоми. Основні відомості про методи дослідження та лікування пацієнтів з пухлинами носа, придаткових пазух носа, глотки, рота та гортані. Післяопераційні ускладнення. Реабілітація пацієнтів з пухлинами носа, придаткових пазух носа, глотки, рота та гортані. Особливості застосування засобів фізичної терапії (логопедичні методи відновлення після лярінгектомії, аерозольтерапія, електростимуляція м'язів, низькочастотна магнітотерапія, лікувальний масаж шийно-грудного відділу хребта, терапевтичні вправи).

Рекомендована література

1. Онкологія / за ред. проф. І.Б. Щепотіна. Київ: Книга плюс, 2006. – 496 с.
2. Онкологія : підручник для студ. мед. закладів вищої освіти, лікарів-інтернів, сімейних лікарів, онкологів. 2-ге вид., перероб. і доп. Затверджено МОН / За ред. Г. В. Бондаря, А. І. Шевченка, І. Й. Галайчука. К., 2019. 520 с.
3. Шевченко А.І. Онкологія. Підручник для студентів. – Запоріжжя, 2006. – 256 с.
4. Мухін В. М. Фізична реабілітація : підручник. 3-те вид., переробл. та доповн. К. : Олімпійська література, 2009. 488 с.

Змістовий модуль 3. Фізична терапія осіб з новоутвореннями різної локалізації 2

Практичне заняття 6. Фізична терапія осіб з новоутвореннями стравоходу та шлунку.

Основні питання / ключові слова: Злоякісні новоутворення стравоходу та шлунку; загальна характеристика. Передпухлинні захворювання. Клінічні прояви раку стравоходу. Клінічні прояви раку шлунку. Основні відомості про методи дослідження та лікування пацієнтів з раком стравоходу, з раком шлунку. Післяопераційні ускладнення, демпінг синдром. Реабілітація пацієнтів з пухлинами стравоходу та шлунку. Особливості застосування засобів фізичної терапії при злоякісних пухлинах стравоходу та шлунку (терапевтичні вправи, апаратна фізична терапія, масаж). Санаторно-курортне лікування осіб зі злоякісними пухлинами стравоходу та шлунку.

Рекомендована література

1. Онкологія / за ред. проф. І.Б. Щепотіна. Київ: Книга плюс, 2006. – 496 с.
2. Онкологія : підручник для студ. мед. закладів вищої освіти, лікарів-інтернів, сімейних лікарів, онкологів. 2-ге вид., перероб. і доп. Затверджено МОН / За ред. Г. В. Бондаря, А. І. Шевченка, І. Й. Галайчука. К., 2019. 520 с.
3. Шевченко А.І. Онкологія. Підручник для студентів. – Запоріжжя, 2006. – 256 с.
4. Мухін В. М. Фізична реабілітація : підручник. 3-те вид., переробл. та доповн. К. : Олімпійська література, 2009. 488 с.

Практичне заняття 7. Фізична терапія осіб з новоутвореннями тонкої кишки, товстої кишки та брижі.

Основні питання / ключові слова: Злоякісні новоутворення тонкої кишки, рак ободової кишки, рак прямої кишки; загальна характеристика. Передпухлинні захворювання. Клінічні прояви злоякісних новоутворень тонкої кишки, раку ободової кишки, раку прямої кишки. Основні відомості про методи дослідження та лікування пацієнтів з раком тонкої кишки, раком ободової кишки та раком прямої кишки. Післяопераційні ускладнення, демпінг та гіпоглікемічний синдроми. Реабілітація пацієнтів зі злоякісними пухлинами тонкої та товстої кишок. Особливості застосування засобів фізичної терапії при злоякісних пухлинах тонкої та товстої кишок (терапевтичні вправи, апаратна фізична терапія, масаж). Санаторно-курортне лікування осіб зі злоякісними пухлинами тонкої та товстої кишок.

Рекомендована література

1. Онкологія / за ред. проф. І.Б. Щепотіна. Київ: Книга плюс, 2006. – 496 с.
2. Онкологія : підручник для студ. мед. закладів вищої освіти, лікарів-інтернів, сімейних лікарів, онкологів. 2-ге вид., перероб. і доп. Затверджено МОН / За ред. Г. В. Бондаря, А. І. Шевченка, І. Й. Галайчука. К., 2019. 520 с.
3. Шевченко А.І. Онкологія. Підручник для студентів. – Запоріжжя, 2006. – 256 с.
4. Мухін В. М. Фізична реабілітація : підручник. 3-те вид., переробл. та доповн. К. : Олімпійська література, 2009. 488 с.

Практичне заняття 8. Фізична терапія осіб з новоутвореннями гепатопанкреодуоденальної зони.

Основні питання / ключові слова: Злоякісні новоутворення гепатопанкреодуоденальної зони: рак підшлункової залози, рак жовчного міхура, злоякісні пухлини печінки; загальна характеристика. Передпухлинні захворювання. Клінічні прояви раку підшлункової залози, раку жовчного міхура, злоякісних пухлин печінки. Основні відомості про методи дослідження пацієнтів з раком підшлункової залози, раком жовчного міхура та злоякісними пухлинами печінки. Основні відомості про методи лікування пацієнтів з раком підшлункової залози, раком жовчного міхура та злоякісними пухлинами печінки. Післяопераційні ускладнення. Реабілітація пацієнтів з раком підшлункової залози, раком жовчного міхура та злоякісними пухлинами печінки. Особливості застосування засобів фізичної терапії пацієнтам з раком підшлункової залози, раком жовчного міхура та злоякісними пухлинами печінки (терапевтичні вправи, апаратна фізична терапія, масаж). Санаторно-курортне лікування осіб з раком підшлункової залози, раком жовчного міхура та злоякісними пухлинами печінки.

Рекомендована література

1. Онкологія / за ред. проф. І.Б. Щепотіна. Київ: Книга плюс, 2006. – 496 с.
2. Онкологія : підручник для студ. мед. закладів вищої освіти, лікарів-інтернів, сімейних лікарів, онкологів. 2-ге вид., перероб. і доп. Затверджено МОН / За ред. Г. В. Бондаря, А. І. Шевченка, І. Й. Галайчука. К., 2019. 520 с.

3. Шевченко А.І. Онкологія. Підручник для студентів. – Запоріжжя, 2006. – 256 с.

4. Мухін В. М. Фізична реабілітація : підручник. 3-те вид., переробл. та доповн. К. : Олімпійська література, 2009. 488 с.

Змістовий модуль 4. Фізична терапія осіб з новоутвореннями різної локалізації 3

Практичне заняття 9. Фізична терапія хворих на рак яєчників, шийки та тіла матки.

Основні питання / ключові слова: Злоякісні пухлини статевих органів жінок: рак яєчників, шийки та тіла матки; загальна характеристика. Основні причини виникнення злоякісних пухлин статевих органів жінок. Основні симптоми злоякісних новоутворень яєчників, шийки та тіла матки. Діагностика злоякісних новоутворень яєчників, шийки та тіла матки. Комбіноване та комплексне лікування злоякісних новоутворень яєчників, шийки та тіла матки. Ускладнення хірургічного лікування: посткастраційний синдром, фіброз передньої черевної стінки, набряк нижніх кінцівок. Реабілітація пацієток зі злоякісними новоутвореннями яєчників, шийки та тіла матки. Особливості застосування засобів фізичної терапії (електросон, ампліпульс, низькочастотна магнітотерапія, пневматична компресія кінцівки, масаж, терапевтичні вправи).

Рекомендована література

1. Онкологія / за ред. проф. І.Б. Щепотіна. Київ: Книга плюс, 2006. – 496 с.

2. Онкологія : підручник для студ. мед. закладів вищої освіти, лікарів-інтернів, сімейних лікарів, онкологів. 2-ге вид., перероб. і доп. Затверджено МОН / За ред. Г. В. Бондаря, А. І. Шевченка, І. Й. Галайчука. К., 2019. 520 с.

3. Шевченко А.І. Онкологія. Підручник для студентів. – Запоріжжя, 2006. – 256 с.

4. Мухін В. М. Фізична реабілітація : підручник. 3-те вид., переробл. та доповн. К. : Олімпійська література, 2009. 488 с.

Практичне заняття 10. Фізична терапія осіб з пухлинами органів сечовидільної системи, чоловіків з пухлинами статевих органів.

Основні питання / ключові слова: Пухлини нирок, сечового міхура, рак передміхурової залози; загальна характеристика. Передпухлинні захворювання. Клінічні прояви пухлин нирок, сечового міхура та раку передміхурової залози. Основні відомості про методи дослідження пацієнтів з пухлинами нирок, сечового міхура та раком передміхурової залози. Основні відомості про методи лікування пацієнтів з пухлинами нирок, сечового міхура та раком передміхурової залози. Післяопераційні ускладнення. Реабілітація пацієнтів з пухлинами нирок, сечового міхура та раком передміхурової залози. Особливості застосування засобів фізичної терапії пацієнтам з пухлинами нирок, сечового міхура та раком передміхурової залози (терапевтичні вправи, апаратна фізична терапія, масаж). Санаторно-курортне лікування осіб з пухлинами нирок, сечового міхура та раком передміхурової залози.

Рекомендована література

1. Онкологія / за ред. проф. І.Б. Щепотіна. Київ: Книга плюс, 2006. – 496 с.
2. Онкологія : підручник для студ. мед. закладів вищої освіти, лікарів-інтернів, сімейних лікарів, онкологів. 2-ге вид., перероб. і доп. Затверджено МОН / За ред. Г. В. Бондаря, А. І. Шевченка, І. Й. Галайчука. К., 2019. 520 с.
3. Шевченко А.І. Онкологія. Підручник для студентів. – Запоріжжя, 2006. – 256 с.
4. Мухін В. М. Фізична реабілітація : підручник. 3-те вид., переробл. та доповн. К. : Олімпійська література, 2009. 488 с.

Практичне заняття 11. Фізична терапія осіб з пухлинами органів опорно-рухового апарату.

Основні питання / ключові слова: Доброякісні пухлини кісток, саркоми кісток; загальна характеристика. Клінічні прояви пухлин кісток. Основні відомості про методи дослідження пацієнтів з пухлинами кісток. Основні відомості про методи лікування пацієнтів з пухлинами кісток. Післяопераційні ускладнення. Реабілітація пацієнтів з пухлинами кісток. Особливості застосування засобів фізичної терапії пацієнтам з пухлинами кісток (терапевтичні вправи, апаратна фізична терапія, масаж).

Рекомендована література

1. Онкологія / за ред. проф. І.Б. Щепотіна. Київ: Книга плюс, 2006. – 496 с.
2. Онкологія : підручник для студ. мед. закладів вищої освіти, лікарів-інтернів, сімейних лікарів, онкологів. 2-ге вид., перероб. і доп. Затверджено МОН / За ред. Г. В. Бондаря, А. І. Шевченка, І. Й. Галайчука. К., 2019. 520 с.
3. Шевченко А.І. Онкологія. Підручник для студентів. – Запоріжжя, 2006. – 256 с.
4. Мухін В. М. Фізична реабілітація : підручник. 3-те вид., переробл. та доповн. К. : Олімпійська література, 2009. 488 с.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	2	2				
Відвідування практичних занять	1	2	2	3	3	3	3	3	3
Робота на практичному занятті	10	2	20	3	30	3	30	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	30	1	20	1	15	1	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25

Разом	80	80	73	73
Максимальна кількість балів: 306				
Розрахунок коефіцієнта: $306 / 100 = 3,06$				

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль 1. Основи онкології. Доброякісні та злоякісні пухлини. Методи діагностики та лікування в онкології. (30 год.).		
<p>Загальна клінічна характеристика доброякісних пухлин середостіння, легенів, грудної залози, стравоходу, тонкої кишки, товстої кишки, підшлункової залози, передміхурової залози у чоловіків, нирок та кісток.</p> <p>Загальна клінічна характеристика злоякісних новоутворень органів травлення (рак шлунка, рак стравоходу, рак підшлункової залози, рак ободової кишки, рак прямої кишки). Загальна клінічна характеристика злоякісних новоутворень органів дихання та грудної клітки (рак легенів). Загальна клінічна характеристика злоякісних новоутворень кісток та хрящів суглобів (саркома кістки).</p> <p>Загальна клінічна характеристика раку молочної залози.</p> <p>Загальна клінічна характеристика раку щитоподібної залози.</p> <p>Загальна клінічна характеристика злоякісних новоутворень лімфоїдної та кровотворної тканин (лімфогранулематоз, неходжкінська лімфома). Загальна клінічна характеристика новоутворень нервової системи (головного мозку – менінгіома, гліобластома, астроцитома). Загальна клінічна характеристика злоякісних новоутворень статевих органів (у чоловіків – рак передміхурової залози, у жінок – рак шийки матки, саркома матки, рак яєчника).</p>	Поточний	30
Змістовий модуль 2. Реабілітація онкологічних хворих. Фізична терапія осіб з новоутвореннями різної локалізації 1 (20 год.).		
<p>Особливості реабілітації онкологічних хворих: принципи, організація, основні засоби та методи.</p> <p>Особливості фізичної терапії у онкологічних пацієнтів: принципи, засоби та методи, що застосовуються.</p> <p>Програма фізичної терапії хворого на рак легенів і після оперативного лікування.</p> <p>Програма фізичної терапії хворої на рак молочної залози до і після оперативного лікування.</p>	Поточний	20
Змістовий модуль 3. Фізична терапія осіб з новоутвореннями різної локалізації 2 (15 год.).		

Програма фізичної терапії хворого на рак шлунку після оперативного лікування. Програма фізичної терапії хворих на рак ободової кишки після оперативного лікування. Програма фізичної терапії хворих на рак печінки після оперативного лікування.	Поточний	15
Змістовий модуль 4. Фізична терапія осіб з новоутвореннями різної локалізації 3 (15 год.).		
Програма фізичної терапії хворої на рак тіла матки до і після оперативного лікування. Програма фізичної терапії хворого на рак простати після оперативного лікування. Програма фізичної терапії хворого на саркому стегнової кістки до і після оперативного лікування.	Поточний	15
Всього: 80 годин		80

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Форма контролю — модульне письмове тестування.

Критерії оцінювання модульного письмове тестування:

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	24 - 25
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	21 - 23
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	18 – 20
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	13 – 17
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і</i>	10 -13

Оцінка	Кількість балів
<i>задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	6 – 9
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-5

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання
Форма контролю — залік.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.
Не передбачено.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	90-100
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	82-89
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	75-81
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	69-74
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	60-68
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	35-59
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-34

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом - 120 годин: лекції - 10 годин, практичні заняття - 22 годин, самостійна робота - 80 години, модульний контроль – 8 годин, залік.

Модулі	Змістовий модуль 1. Основи онкології. Доброякісні та злоякісні пухлини. Методи діагностики та лікування в онкології. (80 балів)		
Лекції	1	2	3
Теми лекцій	Пухлини. Загальні поняття. Етіологія пухлин. Канцерогенез. Класифікація пухлин	Доброякісні пухлини. Етіологія, патогенез, клінічні форми	Злоякісні пухлини. Етіологія, патогенез, клінічні форми
Лекції, відвід. (бали)			
Практичні заняття	1	2	
Теми практичних занять	Загальні принципи діагностики новоутворень. Обстеження онкологічного хворого	Загальні принципи лікування пацієнтів з новоутвореннями	
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1	
Самост. роб. (бали)	30		
Види пот. контр. (бали)	Модульна контрольна робота № 1 (25 балів)		

Модулі	Змістовий модуль 2. Реабілітація онкологічних хворих. Фізична терапія осіб з новоутвореннями різної локалізації 1 (80 балів)		
Лекції	4	5	
Теми лекцій	Реабілітація онкологічних хворих в Україні	Фізична терапія онкологічних пацієнтів	
Лекції, відвід. (бали)	1	1	
Практичні заняття	3	4	5
Теми практичних занять	Фізична терапія осіб з раком молочної залози	Фізична терапія хворих на рак легенів	Фізична терапія осіб з пухлинами носа, придаткових пазух носа, глотки, рота та гортані
Робота на практичних заняттях + відвідування (бали)	10+1	10+1	10+1
Самостійна робота (бали)	20		
Види поточного контролю (бали)	Модульна контрольна робота № 2 (25 балів)		

Модулі	Змістовий модуль 3. Фізична терапія осіб з новоутвореннями різної локалізації 2 (73 балів)		
Лекції			
Теми лекцій			
Лекції, відвід. (бали)			
Практичні заняття	6	7	8
Теми практичних занять	Фізична терапія осіб з новоутвореннями стравоходу та шлунку	Фізична терапія осіб з новоутвореннями тонкої кишки, товстої кишки та брижі	Фізична терапія осіб з новоутвореннями гепатопанкреодуоденальної зони
Робота на практичних заняттях + відвідування (бали)	10+1	10+1	10+1
Самостійна робота (бали)	15		
Види поточного контролю (бали)	Модульна контрольна робота № 3 (25 балів)		

Модулі	Змістовий модуль 4. Фізична терапія осіб з новоутвореннями різної локалізації 3 (73 балів)		
Лекції			
Теми лекцій			
Лекції, відвід. (бали)			
Практичні заняття	9	10	11
Теми практичних занять	Фізична терапія хворих на рак яєчників, шийки та тіла матки	Фізична терапія осіб з пухлинами органів сечовидільної системи, чоловіків з пухлинами статевих органів	Фізична терапія осіб з пухлинами органів опорно-рухового апарату
Робота на практичних заняттях + відвідування (бали)	10+1	10+1	10+1
Самостійна робота (бали)	15		
Види поточного контролю (бали)	Модульна контрольна робота № 4 (25 балів)		

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Онкологія / В. В. Севідов, Н. М. Касевич. - К. : ВСВ "Медицина", 2011. - 216 с.
2. Онкологія / за ред. проф. І.Б. Щепотіна. Київ: Книга плюс, 2006. – 496 с.
3. Онкологія : підручник для студ. мед. закладів вищої освіти, лікарів-інтернів, сімейних лікарів, онкологів. 2-ге вид., перероб. і доп. Затверджено МОН / За ред. Г. В. Бондаря, А. І. Шевченка, І. Й. Галайчука. К., 2019. 520 с.
4. Шевченко А.І. Онкологія. Підручник для студентів. – Запоріжжя, 2006. – 256 с.
5. Мухін В. М. Фізична реабілітація : підручник. 3-те вид., переробл. та доповн. К. : Олімпійська література, 2009. 488 с.
6. Одинець Т. Програма гідрокінезотерапії у фізичній реабілітації жінок 55- 65 років після радикальної мастектомії / Т. Одинець. - Запоріжжя : Класичний приватний ун-т, 2012. - 51 с.
7. Тимрук-Скоропад К. А. Фізична реабілітація хворих при радикальному лікуванні раку легень в умовах стаціонару / К. А. Тимрук-Скоропад; за ред. Рябухи О. І. - Львів : [б. в.], 2005. - 46 с.
8. Реабілітація дітей з онкогематологічними захворюваннями в санаторно- курортних умовах. Посібник. / за ред. К.Д. Бабова, В.О. Поберської. - Одеса: Видавництво «Оптимум», 2010. - 160 с.
9. Одинець Т.Є. Фізична реабілітація жінок з постмастектомічним синдромом: монографія. Львів, 2017. 400 с.

Додаткова:

1. Дрижак В. І. Рак молочної залози / В. І. Дрижак, М. І. Домбрович. - Т. : Укрмедкнига, 2005. - С.72-74.
2. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації /1. Бойчук, М. Голубєва, О. Левандовський [та ін.]. - Львів : ЗУКЦ, 2010. -240 с.
3. Фецич Т. Г. Фізична реабілітація в онкології: думки щодо сучасного стану та перспективи впровадження в Україні [Електронний ресурс] / Т. Г. Фецич // Спортивна наука України. - 2007. - № 1 (10). -С. 34-36.
4. Федорів Я.-Р. М. Загальна фізіотерапія / Я.-Р. М. Федорів, А. Л. Філіпюк, Р.О. Грицко. - К. : Здоров'я, 2004. - 224 с.